

KONCEPCE ZPRAVODAJSTVÍ ČESKÉ TELEVIZE

Poziční dokument

Obsah:

- 1. Základní východiska**
- 2. Programová strategie**
- 3. Redakce zpravodajství**
- 4. Redakce publicistiky**
- 5. Regiony**
- 6. Redakce sportu**
- 7. Standardy**
- 8. Personalistika**
- 9. Monitoring a obsahová analýza**

Poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů je jedním ze základních úkolů televize veřejné služby. Plní je prostřednictvím strukturované škály zpravodajských, publicistických a diskusních pořadů, z nichž každý typ má odlišné určení. V předkládaném pozičním dokumentu je koncepce, jakými cestami a prostředky chce Ředitelství zpravodajství výše uvedených cílů dosáhnout.

1. ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

Na zásadní otázky: „Odkud jdeme, kam jdeme, jak tam dojdeme a kdy tam dojdeme,“ lze odpovědět takto:

„Jdeme z televize, která má za úkol jasně definovanou službu veřejnosti. Oproti soukromým televizním společnostem se musíme řídit zcela jasnými a kontrolovatelnými pravidly.“

Procházíme procesem kritických debat o budoucí podobě zpravodajství České televize. Tyto debaty probíhají na místech určených pro projednávání zásadních pravidel naší práce. Je to Rada ČT, Kolegium generálního ředitele ČT, jednotlivá pracoviště ŘZ ČT atd. Ale své názory na současný stav a další směřování zpravodajství ČT prosazují odbory, profesní organizace apod. Už několik generálních ředitelů, šéfredaktorů, ale i Rad ČT ztroskotalo na tom, že během spleťtých jednání o nové podobě služby veřejnosti převládly skupinové nebo dokonce osobní snahy ovládnout procesy řízení zpravodajství a orientovat je tím či oním směrem.

Cesta, kterou jsme ve vedení ČT zvolili, by měla směřovat ke kritické, ale zároveň otevřené a cílené debatě. Od počátku proto usilujeme především o prosazení všeobecně sdílených norem a kontrolovatelných kritérií, která by vedle obecného principu svobodné a nezávislé žurnalistiky zásadně posílila princip odpovědnosti a schopnosti sebereflexe. Toto úsilí je však dlouhodobá záležitost, týká se např. proměny kodifikovaných norem ČT nebo tzv. zažitých pravidel, uplatňovaných zpravidla ve formě „zvykových práv“. Zasazujeme se především o používání kritérií respektujících profesionalitu.

Na otázku: „Kdy tam dojdeme?“ lze odpovědět stručně: Společným dotažením všech úkolů ČT, za které společně odpovídá vedení ČT, ale i Rada ČT.

Odpověď na otázku: „Kdy tam dojdete?“ je zároveň výzvou: Až místo hledání toho, co nás všechny rozděluje, začneme hledat témata, která jsou pro všechny zásadní a společná. Až různá hlasování, měření a hodnocení zkonstatují, že zpravodajství ČT poskytuje svou službu veřejnosti v dostatečném rozsahu, kvalitě a pracuje podle všech vzájemně dohodnutých, schválených a vžitých kritérií a norem.

Právě z důvodu hledání společných témat a cílů vznikla např. myšlenka propojení úsilí vedení ČT, ČRo a rad obou institucí při přípravě nové podoby Kodexu České televize. V průběhu jeho koncipování došlo k zásadní debatě o pojetí Kodexu jako pracovníprávní normy nebo jako eticko-filozofického dokumentu. Hledání základního poslání Kodexu se nakonec promítlo i do jeho projednávání v PSP ČR. V těchto dnech dostalo vedení ČT a Rada ČT návrh Kodexu, který zpracoval na základě společných konzultací právník ČT Martin Elger. V současné době probíhá vnitřní připomínkové řízení.

Stále více se využívá unikátní projekt plošného monitoringu a analýzy televizního zpravodajství a publicistiky. Výsledky tohoto usilování se už dostavily. Vyplynulo, že jsme schopni větší míry sebepoznání a sebereflexe. Jsme ale zároveň schopni jednoznačně obhájit výsledky naší práce a dočkali jsme se i mezinárodního ocenění zpravodajství a publicistiky.

Zcela zásadním a dnes už běžným principem naší práce a snahy o zvýšení kreditu nezávislého a svobodného, ale zároveň odpovědného zpravodajství ČT je zavedení kontinuální právní podpory. Všichni si musí být jisti, že Česká televize prosazuje ideu svobodné, nezávislé žurnalistiky, která aktivně vyhledává vlastní témata a důsledně respektuje právní a etická pravidla profese.

Mezi základní úkoly, které generální ředitel ČT zadal ŘZ, a též je vzala na vědomí Rada ČT žádající jejich urychlené splnění, patří programová analýza ve spolupráci s příslušnými útvary ředitele programu, která by měla navrhnout prioritní formáty zpravodajství a publicistiky pro roky 2002-2005. Zvláštní důraz je kladen na pořady reflektující vstup do EU a regionální formáty.

V programové oblasti má ČT zcela nezastupitelnou úlohu při poskytování současného rozsahu zpravodajství a publicistiky, což se projevilo především při útoku na USA 11. září 2001 a hlavně při letošních ničivých povodních. V současné době probíhá zásadní debata o nové podobě a profilaci jednotlivých programů ČT. Vše se významně projevuje ve změnách a přeskupování zpravodajských relací na ČT1, které se pak profilují jako servis základních časových os pro zásadní zpravodajské formáty a pro regionální tzv. trhací časy, na ČT2 pak jako servis specializovaného zpravodajství. Vrcholí jednání o nové podobě spolupráce a programové koordinace ŘZ s TS Brno a TS Ostrava a rozbíhají se práce na zřízení dalších regionálních TS podle principu vyšších územních samosprávních celků.

Z dlouhodobějšího hlediska je nutné už nyní přikročit k přípravě budoucích digitálních programů ČT především v oblasti zpravodajství, publicistiky a sportu, protože zde má ČT vedle vysílání ČT1 a ČT2 perspektivní úlohu.

Toto jsou základní pilíře a úkoly, na kterých budeme rozvíjet dosavadní úroveň zpravodajství, sportu a aktuální publicistiky.

2. PROGRAMOVÁ STRATEGIE

Pořady vyráběné redakcí zpravodajství, redakcí publicistiky a redakcí sportu mají významný podíl na celkové výrobě ČT a ve vysílacím čase na obou kanálech ČT. Je proto logické, že jsou díky svému rozsahu a významu součástí širší strategie vedení ČT. To je důležité zejména s ohledem na další úkoly, které ČT plní v oblasti publicistiky a dokumentaristiky. Následující **analýza ředitelství programu** je potvrzením našeho společného usilování:

Zpravodajství a publicistika

Poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů je jedním ze základních úkolů televize veřejné služby.

Pro účely programové strategie dělí Česká televize zpravodajské relace na dvě kategorie: všeobecné a specializované. Všeobecné dále dělí na hlavní zpravodajské relace (**Události**) a průběžné informativní zpravodajské relace (**Zprávy**). Specializované zpravodajské relace dělí na rozšířené komentované zpravodajství (**Události, komentáře**), zahraniční (**Události ve světě**), regionální, ekonomické, kulturní a sportovní zpravodajství.

Za rozhodující měřítko kvality pro všeobecné zpravodajské pořady pokládá Česká televize úplnost zpravodajské agendy jednotlivých pořadů, způsob zpracování témat a aktuálnost přinášených informací. Rozvoj služby, kterou poskytuje prostřednictvím zpravodajských pořadů, posuzuje Česká televize podle tří základních aspektů, jimž podřizuje v této oblasti své strategické záměry. Strategické cíle České televize v rozvoji zpravodajství proto jsou:

- Zvýšit počet krátkých zpravodajských relací a zmenšit intervaly mezi nimi (aspekt lepší dostupnosti aktuálních informací v kratším čase);
- Zlepšit systematické řízení agendy hlavní zpravodajské relace a specializovaných zpravodajských pořadů (aspekt poskytování úplnějších informací v relevantním kontextu);
- Důraz na důkladnější, srozumitelnější a informačně hodnotnější zpracování jednotlivých témat ve specializovaných zpravodajských relacích (aspekt usnadnění orientace diváků v jednotlivých tématech agendy, tj. lepšího zhodnocení poskytovaných informací).

Těmto cílům podřizuje Česká televize vývoj stávajících i nových formátů zpravodajských pořadů. Jsou základem její strategie v tomto segmentu služeb poskytovaných veřejnosti a jim podřizuje dílčí strategie, z nichž podstatné jsou:

- Důraz na rozšiřování prostoru a zpestřování tematické škály regionálního zpravodajství;
- Důraz na poskytování těch informací zahraničního zpravodajství, které mají a budou mít vliv na vývoj České republiky, zejména otázky evropských

integračních procesů, otázky veřejného zájmu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku a otázky dopadů lidské činnosti na životní prostředí;

- Důraz na poskytování ekonomických informací v takové struktuře, kontextu a míře podrobnosti, která divákům umožní dobrou orientaci v celkové hospodářské situaci České republiky.

V oblasti publicistiky je pilířem programové strategie České televize posilování služby veřejnosti poskytováním prakticky použitelných informací o právním řádu České republiky a jeho praktických aplikací. K tomu patří také heuristicky důsledné a pečlivé sledování vývoje případů podezření na protiprávní či neetické jednání veřejných činitelů a nezaujaté a nestranné informování veřejnosti o těchto kauzách. Strategií České televize v této složce výroby a vysílání televizního programu je postupné odstraňování duplicitních a zastaralých formátů a jejich nahrazení dobře strukturovanou škálou přesně definovaných typů (titulů) pořadů, které by měly mít v rámci této služby odlišné role.

Diskusní pořady České televize jsou především určeny k tomu, aby jejich prostřednictvím získal divák představu o názorech a postojích představitelů veřejného života, reprezentantů jednotlivých názorových směrů a proudů. Tyto pořady zprostředkovávají slovy zákona *informace pro svobodné vytváření názorů*. Strategie České televize v oblasti diskusních pořadů směřuje k nalezení malého počtu přesně vyprofilovaných formátů pro tuto službu a k jejich uplatnění v týdenním rytmu.

Programová strategie České televize v oblasti sportovního zpravodajství a publicistiky směřuje k naplnění dvou odlišných, ale vzájemně se doplňujících cílů. Prvním je oslovení statisticky významného počtu diváků zajištěním vysílacích práv a kvalitních přenosů a záznamů z vrcholných soutěží v těch sportovních odvětvích, která vzbuzují nejširší zájem (fotbal, hokej). Zde Česká televize vstupuje do přímé konkurence s komerčními televizními stanicemi. Její postup v této oblasti je legitimní ze dvou důvodů. V první řadě není slučitelné se zákonitostmi, jimiž se řídí vysílání plnoformátových komerčních televizních stanic, vysílat vysoký počet zápasů. Soukromý vysílatel vybere z nabídky jen dvě nebo tři klíčová utkání a ostatní nevysílá. Česká televize vysílá řádově vyšší počet utkání jako službu veřejnosti a nabízí mnohem úplnější obraz dění v daném druhu sportu. Využívá přitom výhody dvou celoplošných televizních kanálů, jimiž disponuje. Kromě toho patří k tradici sportovních přenosů v rámci českého mediálního prostředí vyšší kvalita přenosu i komentářů těchto utkání, kterou garantuje televize veřejné služby. Na zajištění této kvality je – vedle cíleného získávání vysílacích práv – i do budoucna postavena programová strategie České televize ve vztahu k masovým sportům.

Speciální součástí strategie České televize v oblasti sportu představují přenosy z olympijských her. Komparativní výhoda vysílatelů veřejné služby v Evropě vedla historicky k tomu, že výsadní postavení při nákupu vysílacích práv na přenos olympijských soutěží získaly členské televizní stanice Evropské unie vysílatelů EBU. Na základě zkušenosti Česká televize vyhradila těmto přenosům vždy po dobu trvání olympijských her celý vysílací kanál a její strategie pro následující léta zůstává v tomto směru neměnná.

3. REDAKCE ZPRAVODAJSTVÍ

Současná úroveň zpravodajství

Dosaženou úroveň lze nejlépe hodnotit na základě analýz InnoVatia. Ve srovnání prvních pololetí 2001 a 2002 se ukázaly např. tyto **hlavní trendy**:

- Ve zpravodajství Událostí poklesl podíl zpráv o stranickém životě, podíl zpráv o mezinárodních vztazích a podíl příspěvků o vztazích ČR a EU.
- Vzrostl podíl příspěvků o hospodářské politice, hospodářském životě, kultuře, společnosti a v souvislosti s volbami i o státní správě.
- Neměnný – spíše u dolní hranice zájmu - zůstal podíl příspěvků o školství nebo zdravotnictví.
- Pokud jde o jednotlivá témata, nesloučená do kategorií, přibylo informací o nehodách, soudech, svátcích a armádě, ubylo příspěvků o televizi, jaderné energii, mezinárodních vztazích, včetně vztahů s EU.
- Události dosáhly v obou sledovaných obdobích ve většině kategorií vyšší variability než komerční televize. Výjimkou byla zahraniční témata v prvním pololetí 2001, kdy byly Události předstiženy Televizními novinami.
- zahraničí bez vztahu k ČR informovaly Události v prvním pololetí 2001 ve 29% příspěvků, v prvním pololetí 2002 ve 32% příspěvků
- Deset nejčastějších věcných témat ve výpovědích o politických stranách tvořilo v Událostech v prvním půlroce 2001 76% a v prvním půlroce 2002 72% z celkového počtu věcných výpovědí. Televizní noviny byly variabilnější se 75% resp. 70% prostoru pro deset nejčastěji popisovaných věcných témat.
- V prvním půlroce 2001 dostali politici v Událostech prostor pro vyjádření vlastními slovy v 51% výpovědí, v prvním půlroce 2002 v 56% výpovědí. V Televizních novinách se jednalo o hodnoty 58% (2001) a 65% (2002).

II. Možnosti pro další vývoj: Tyto analýzy poskytují možnost detailněji posoudit úkoly pro období roku 2003 a díky kontinuálnímu vyhodnocování dat máme postupně k dispozici podklady pro stanovování dalších cílů v následujících letech. Dlouhodobě však musíme:

- Posílit variabilitu ekonomického zpravodajství, které je v současné době příliš soustředěno na informace o velkých podnicích. Malé a střední podniky přitom zaměstnávají většinu pracovních sil a přispívají podstatnou měrou do státního rozpočtu.
- Komunikovat pozitivní výsledky ve variabilitě / pestrosti zpravodajství směrem k veřejnosti. Prezentovat Události jako nejpestřejší televizní hlavní zpravodajskou relaci a Události, komentáře jako protipól, kde jsou naopak probírána nejzávažnější témata do hloubky.
- Ve srovnání prvních pololetí 2001 a 2002 vzrostl podíl citovaných nebo popisovaných žen ve zpravodajství Událostí o 4% na 19%, stále se ale jedná řádově o 5% méně než v komerčních televizích. Česká televize může tento trend zvrátit, když nebude informovat pouze o ženách političkách, kterých je v České

republice skutečně málo a bude přinášet informace také o podnikatelkách, umělkyních, lékařkách, atp.

- Česká televize má jako médium veřejné služby šanci spolupodílet se na vytváření mediální agendy podle potřeb veřejnosti. Původně v srpnu 2002 jasně ukázaly, že je možné měnit strukturu vysílání podle *aktuálních* potřeb. Strukturu zpravodajství je ovšem možné upravovat i podle potřeb *dlouhodobých*. Mezi ty patří přibližování České republiky k zemím Evropské unie, potřeba informací o nejbližších sousedech nebo naopak vzdálených kulturách. Do první desítky popisovaných zemí se v žádném z obou analyzovaných pololetí nedostalo např. Maďarsko.
- Události informují o stranách převážně v neutrálním duchu. Autory negativních výroků jsou převážně sami politici. To je v pořádku, protože Události jsou zpravodajskou relací. Na druhou stranu posláním média veřejné služby je také neúprosná kontrola politické moci podle pravidla „padni komu padni“. Tuto roli Česká televize vzhledem k složitému vývoji od roku 1989 ještě nehraje. Je to jeden z jejích hlavních úkolů následujících let.
- Česká televize patří dlouhodobě mezi politicky nejvěcnější média, nicméně v předvolebním období roku 2002 předstihl Události (50%) ve věcnosti Zpravodajský deník Primy (52%). Česká televize má příležitost deklarovat, že ji nezajímají vzájemné výroky politiků, nýbrž konkrétní postoje a činy jednotlivých stran.
- Existuje příležitost posílit variabilitu věcných výpovědí o politických stranách. Málo se v Událostech v souvislosti s politiky hovořilo o: vztazích s EU, daních, justici, energetice, médiích, NATO, zdravotnictví, bytové politice, školství, kultuře, zemědělství, rodině, náboženství, politice vůči menšinám, tělovýchově a sportu.
- V Událostech deset nejčastěji popisovaných politiků tvořilo 56% pasáží o politických osobnostech. V Televizních novinách se jednalo o 41% (rok 2002). Příležitostí je neobracet se jen na úzce vymezenou skupinu osobností a dávat prostor novým tvářím.

III. Formáty pořadů

Redakce zpravodajství poskytne i v dalších letech celodenní zpravodajství na obou kanálech ČT. Ve spolupráci s ředitelstvím programu postupně profilujeme ČT1 jako kanál pro hlavní zpravodajství.

Začátek Zpráv je v 6.00, kdy jsou průběžně vysílány v programu Dobrého rána. Zde jsou zároveň zařazovány aktuální rozhovory na zpravodajská, kulturní a další společenská témata.

V průběhu dne poskytuje ČT1 Zprávy v 9.00, ve 12.00, v 16.00.

V 17.50 nabízí ČT 1 regionální zpravodajství v tzv. trhacích časech: **Večerník z Čech, Jihomoravský večerník, Report** .

Od září 2002 připravuje redakce zpravodajství vždy v sobotu **Týden v regionu**. Jde o souhrn nejdůležitějších regionálních událostí, rozšířený o besedu na dané téma.

Hlavním zpravodajským pořadem zůstávají **Události** v 19.15. V současné době neuvažujeme o tom, že by se měnil čas vysílání hlavní zpravodajské relace. Změnil se ale pořad Tady a teď, který nahradily od **Události v kultuře**, které jsme zařadily na základě analýz pro posílení prostoru pro kulturu, s důrazem na lepší pokrytí regionů.

Od 2. září 2002 došlo k dlouho připravovanému přeformátování pořadu „21“, vysílaného do té doby na programu ČT2. Tento pořad se jako **Události, komentáře** přesunul na ČT1 do časové osy po 22.00.

„21“ prodělala v posledních letech nejrůznější změny. V roce 1999 dramaturgie pořadu rezignovala na denní zpravodajství. Zadání hovořilo o magazínu, který bude reflektovat nadčasová témata. Ve stejném roce došlo i k poměrně zásadnímu střídání moderátorů a pořad začali moderovat mladí nezkušení redaktori. Spolu se změnou dramaturgie velmi výrazně klesla sledovanost pořadu. Přibližně o rok a půl později se dramaturgie začala vracet k denním událostem, ale jeho vysílání výrazně ovlivňovalo časté rušení. To se plně projevilo především v roce 2002. ČT v tomto roce v rámci své služby veřejnosti nabídla rozsáhlé vysílání ZOH, MS v hokeji a dále pak širokou nabídku atletických, fotbalových a dalších sportovních přenosů. „21“ se v některých případech nevysílala i několik týdnů. Proto je přesun v podobě Událostí, komentářů na program ČT1 významným krokem pro zkvalitnění nabídky hlavních zpravodajských relací.

Zároveň však bylo nutné přikročit k přeformátování pořadu. Ve zkrácené stopáži nabízíme divákům zhuštěný a dynamický zpravodajský servis denních událostí. Součástí jsou i nadále důležitá témata, vázající se hlavně k danému dni, která probíráme s hosty ve studiu, resp. velínu v delším, analytičtější. Rozhovory budou zpravidla na dvě témata, abychom zachytili nejen denní důležité události, ale i aktuální události z historie, kultury, apod.

Významným krokem do dalších let je **profilace ČT2 jako zdroje specializovaného zpravodajství**. Hlavní úlohu zde tradičně hraje **zpravodajství pro neslyšící**. Nově se pro rok 2003 připravuje **koncepce denního ekonomického servisu**. Nový ekonomický pořad přinese finanční analýzy, odhady vývoje, či různá ekonomická doporučení. Začít by měl krátkými informacemi dne jak z domova, tak i ze zahraničí, hlavně ale důležitými pro dění v ČR. Následovaly by informace o vývoji na finančních trzích, včetně kursovních lístků pro další den, a v případě potřeby i informace z oblastí komoditních trhů, ceny benzínu, potravin, apod. Součástí pořadu by byl také index ČT DAK, vytvářený speciálně pro ČT a přebíraný mezinárodním ekonomickým servisem Reuters. Nechyběla by ani upozornění na to, co vstupuje v platnost, co nezapomenout zaplatit, co vyřídit na úřadech, apod.

Pro zlepšení diváckého servisu jsme od roku 2003 navrhli zařadit do výhodnějších časů na ČT2 pořad **Události ve světě**.

Kromě hlavních zpravodajských relací je nutné pracovat i na specializovaných formátech. Zahraniční redakce připravuje nový formát, který by neměl trpět časovým omezením. Není snadné podat zprávu ze zahraničí v kontextu zhruba 50 vteřin, chybí i prostor pro dobré a „malé“ zprávy. Návrh nového pořadu projednává redakce s ředitelstvím programu a vedením ČT.

Důležitou součástí zpravodajství musí být i informování o Evropské unii. Kromě příspěvků v denních zpravodajských relacích budeme spolupracovat s redakcí aktuální publicistiky na přípravě pořadu o EU, viz kapitola Redakce publicistiky. Abychom mohli divákům zprostředkovat diskusi příznivců i odpůrců vstupu do EU, přeformátujeme od příštího roku i pořad **Pohled zvenku** a využijeme ho právě k tomuto tématu.

Události 11. září 2002 v USA a nedávné ničivé povodně prokázaly, že i přes stálé problémy s financováním zpravodajství, personální a technologické limity je ČT schopná zajistit pro období nejvýznamnějších a nejdramatičtějších událostí mimořádné zpravodajské relace, studia a aktuální publicistiku, včetně kontinuálního vysílání po dobu několika dní. Po vyhodnocení vysílání jsme dospěli k jednoznačnému závěru, že je nutné připravovat se velmi intenzivně na období 2003-2005, kdy předpokládáme zásadní rozšíření zpravodajského a publicistického servisu na jednom ze specializovaných kanálů ČT.

IV. Výhledy zahraniční rubriky RZ ČT

Důležitým bodem pro zajišťování zpravodajství jsou stálí zahraniční korespondenti. V současné době fungují v Bruselu, Berlíně, Varšavě, Moskvě, Bratislavě a Washingtonu. Tato místa jsou účelná. Oproti dřívější praxi se na tyto posty průběžně připravuje střídání korespondentů. Přestože plně využíváme zahraničních agentur a podle možností vysíláme do zahraničí naše reportéry, mnoho důležitých zpráv nám stále uniká na Balkáně a především na Blízkém východě. Finančně jsou zahraniční mise velmi nákladné, přesto považujeme **zřízení postů v Jeruzalémě v roce 2003 a v Záhřebu do roku 2005** za klíčové pro kredibilitu zpravodajství ČT. Počítá se s důkladným využíváním externích zdrojů. Tedy s redaktory jiných médií, kteří se pohybují v místech, kde nemáme stálé korespondenty: V. Británie, Francie, Skandinávie.

Naším úkolem do dalších let je více využívat satelitní výměny. Naše potřeby jsou pokryté uzavřenými či právě znovu uzavíranými smlouvami (Reuters, EBU, APTN). I tady jsou však rezervy. Součástí smluv jsou výměny, které sice máme zaplacené, jsou součástí celého balíku, který lze koupit jen v celku, ale bez dalších investic do potřebných základních technologií je nemůžeme nabírat v plném rozsahu. O nápravě se nyní jedná.

V. Zapojení TS Brno a TS Ostrava

Za velmi významnou část dalšího personálního a profesionálního zapojení TS Ostrava a TS Brno považujeme návrh regionů na propojení činností, který byl přijat jako úkol, jehož význam se zhodnotí především v následujících letech.

Zkušenosti se stáží reportérek v redakci zpravodajství a konkrétní komunikace mezi editory v době povodní ukazují další cesty zefektivnění spolupráce mezi pražskou redakcí a týmy v regionech. Jde především o zapojení editorů TS jako zástupců vedoucího vydání při přípravě reportáží z regionů. Komunikace o

konkrétních příspěvcích bude probíhat mezi editorem událostí, editorem z regionálních TS a reportérem.

V komunikaci mezi Prahou a regionálními TS jsou také nutné pravidelné editorské porady tak, aby editoři měli vzájemnou zpětnou vazbu a výhled, jak zpracovávat dlouhodobější témata, jak se věnovat trendovým materiálům. V pražské redakci se budou střídat také editoři z regionů. Ti tak poznají systém práce v pražské redakci a na některé požadavky mohou reagovat přesněji a komunikace bude jednodušší.

4. REDAKCE PUBLICISTIKY

I. ÚVOD

Redakce publicistiky (dále RP) vznikla po reorganizaci zpravodajství jako samostatná organizační jednotka nově ustaveného ředitelství zpravodajství. Jejím hlavním úkolem bylo vyplnit programovou mezeru mezi redakcí zpravodajství a centrem publicistiky a dokumentaristiky. RP se zaměřila na aktuální publicistické formáty, schopné bezprostředně reagovat na hlavní společenské a politické události. Jde o formáty, které zároveň neodpovídají poslání a zaměření zmíněné redakce zpravodajství a centra publicistiky a dokumentaristiky.

Po ustavení redakce však nedošlo k jednoznačnému vymezení poslání a kompetencí obou publicistických složek ČT, stejně jako nikdy nevznikl ucelený koncepční materiál, který by přesně vymezoval roli RP v programové skladbě ČT jako celku.

Následující materiál je nutné brát jako koncepční náhled do současného a budoucího stavu oblasti produkce aktuálních publicistických formátů ČT.

Pro hodnocení současných trendů a stanovování dalších kroků nutných pro poskytování kvalitních pořadů aktuální publicistiky nám slouží analýza InnoVatia, které využíváme jako jeden ze základních zdrojů naší editoriační práce. V rámci těchto analýz využíváme např. následujících zjištění:

- Formáty pořadů Fakta a Klekánice zůstávají nepřiliš zřetelně dramaturgicky odlišeny jak z hlediska práce na přípravě témat, tak např. v míře využití výrazových prostředků pro prezentaci obsahů příspěvků. Právě proto jsme přistoupili k důkladnější redakční a dramaturgické spolupráci s TS Ostrava.
- Publicisté ČT pracují stále zodpovědněji s explicitním, přesným uváděním zdrojů svých informací. Transparentnost informací se kontinuálně zvyšuje (v publicistice reportážního charakteru i v diskusích).
- Objektivita v poskytování dostatečného prostoru pro přímé vyjádření hlavních subjektů z dlouhodobého pohledu roste, nyní dosahuje téměř stoprocentních hodnot.
- Dlouhodobě se snižuje intenzita práce s výrazovými prostředky (zejména v pořadu Fakta). Nižší využití výrazových prostředků automaticky oslabuje riziko zkreslení obsahu reportáže. (Zdůrazňujeme, že hovoříme o **potencionálním riziku**, důležité je vědomí autora o možných funkcích užitých prostředků, tzn. o adekvátnosti jejich užití.)
- ČT jednoznačně naplnila roli veřejnoprávního média, když jako jediný mediální subjekt v ČR prostorově nepodceňovala mimoparlamentní subjekty v předvolebním období (pořad, Bez imunity: květen, červen 2002 – přes 30% diskusního prostoru pro neparlamentní strany). Objektivita pořadu Naostro po celé sledované období kolísala (dramaturgický deficit – struktura pozvaných hostů).

II. PROGRAMOVÉ PRIORITY A ÚKOLY PRO ROK 2003

Při přípravě programového schématu pro rok 2003 je nutné upřesnit základní úkoly, které má aktuální publicistika ČT plnit, a to současně s ohledem na technologické, ekonomické a možnosti. Z výše uvedených dlouhodobých cílů a priorit vychází též střednědobý koncepční plán pro nejbližší roky.

Aktuální publicistika ČT bude pro příští rok reflektovat dlouhodobé cíle :

- 1) otevírat prostor pro utváření názorů na základě co nejširšího prezentovaného spektra postojů a názorových proudů společnosti
- 2) v širších souvislostech reflektovat aktuální politické a společenské dění, vyhledávat a následně zveřejňovat nejrůznější politické a ekonomické causy
- 3) sledovat vývoj společenských fenoménů včetně reflexe příčin těchto jevů
- 4) věnovat pozornost i oblasti běžného života občanů a jejich zájmů

K naplnění tohoto úkolu je třeba pro příští rok některé „zbytné“ formáty opustit, či přesunout jejich výrobu do produkčních center, kam svou povahou patří. Současně pak na druhé straně bude nutné některé pořady přeformátovat, popřípadě některé druhy pořadů nově koncipovat.

S ředitelstvím programu a ředitelstvím výroby dlouhodobě jednáme o následující struktuře pořadů :

Diskusní pořady :

Špona (náhrada za Naostro)

Interpelace (pracovní název, náhrada za Bez imunity)

Na hraně

Síto (náhrada za Katovnu)

Publicistické pořady:

Fakta

Černá bílá

Přesčas

U nás v Evropě

Mimoschématové pořady:

Aktuální dokumenty

Mimořádné formáty aktuální publicistiky – povodně, války, volební studia apod.

Zrušené pořady:

Sněží

Pro příští rok by tedy pro splnění základního spektra úkolů redakce publicistiky mělo zajišťovat sedm pořadů z dnešních deseti. Zcela byla zrušena výroba pořadu Sněží, aktuální dokument bude vyráběn pouze v případě zadání vedení programu a zvažuje se sloučení formátů Přesčas a Černá bílá. Jde o maximální kompromis mezi ekonomickými možnostmi, programovými požadavky a prioritami zpravodajství ČT jako celku.

Stručný rozbor pořadů a výhled pro rok 2003:

Interpelace (pracovní název) - týdeník

Hlavním úkolem pro příští rok je vytvoření tzv. velkého diskusního pořadu, který dává prostor pro prezentaci názorů zástupců občanské společnosti a následně pro jejich konfrontaci s praktickou politikou. Pořad vychází z principu parlamentních interpelací, kdy jsou politici a lidé odpovědní za různé politické, ekonomické a společenské causy vystaveni dotazům, na které jsou povinni podat vyčerpávající a konkrétní odpověď. V případě tohoto televizního pořadu budou odpovídat na dotazy zástupců občanů, mimoparlamentních stran a uskupení nebo odborných oponentů. Předpokládáme vysílání pořadu z různých míst republiky, kde budou řešeny konkrétní problémy přímo v místě jejich vzniku. Tímto by se podpořil princip zapojení regionů, resp. vyšších územích samosprávních celků do celkového dění v občanské společnosti.

Špona - týdeník

Tento pořad nabízí neobvyklou vnitřní strukturu. Jde v zásadě o formát crossfire, ale s poněkud proměnlivou stavbou: jeden hlavní host a rotující 2-3 hosté jako protihráči. Pořad řeší dvě až tři aktuální témata především z oblastí politického, společenského a ekonomického života, cílem však není vytvářet prostor pouze pro politiky, ale i pro jejich odborné oponenty. Tento formát se přesunul z nedělního pozdního večera do nového času v sobotu po poledne a představil nového moderátora Jakuba Železného.

Přesčas – deník

Zaměření: Každodenní rozhovor s osobností, která jakýmkoli způsobem ovlivnila aktuální událost nebo ji může komentovat.

Zhodnocení situace: Na rozdíl od pořadu „21“, resp. nově Událostí, komentářů, kdy je host především „nosičem“ informace, tento host zaujímá osobní stanoviska k události nebo jevu. Může jít o politika, ale i vysoce postaveného úředníka, odborníka, vědce, sportovce, zkrátka „hrdinu dne“.

Současný stav a výhled: Pořad bude v současné podobě vysílán do konce roku. Zároveň probíhají diskuse o jeho další existenci. Považujeme za nutné podobné formáty zachovat a dále rozvíjet, protože současná koncepce pořadu umožňuje představit v roli moderátora nejrůznější výrazné osobnosti.

Na hraně – měsíčník

Zaměření: Generační diskusní pořad s pozvanými diváky - studenty středních a vysokých škol. Pořad umožňuje vyslovit názory a diskutovat o problémech současného dění mezi mladými lidmi a odborníky, případně lidmi v odpovědných funkcích.

Zhodnocení situace: Je to jediný pořad svého druhu v České televizi, který umožňuje tento typ diskuse mladých s lidmi, kteří odpovídají za nejrůznější politické, ekonomické, kulturní a další oblasti našeho života.

Současný stav a výhled: Pořad bude od září do konce roku vysílán ve čtrnáctidenní periodě. Pro příští rok plánuje vedení RP jeho vnitřní obnovu, především v oblasti tvůrčího týmu, a formální obohacení o interaktivní prvky. To ovšem předpokládá jeho živé vysílání.

Síto - měsíčník

Zaměření: Kritický kulturní klub se od září představuje také v nové podobě. Jde o interaktivní magazín, seznamující diváka se současnými kulturními počiny, které jsou zároveň podrobovány fundované kritice odborníků a dalších hostů.

Zhodnocení: Nové pojetí odstraňuje názorovou monotematicnost a pomáhá otevřít prostor názorovým střetům a bohatému dialogu o kulturním životě. Pořad využívá přímého propojení s internetem k presentaci reakcí diváků. Součástí jsou i reportážní šoty z probíraných kulturních akcí.

Fakta – týdeník

Zaměření: Kombinace několika reportáží proložená moderátorskými vstupy. Pořad reflektuje závažné politické, ekonomické a společenské případy a jevy v České republice a v zahraničí.

Zhodnocení situace: V současnosti je obdobně koncipován i pořad Klekánice, což přináší určitý „zmatek“ z pohledu diváků.

Současný stav a výhled: S pořadem se jako s profilovým formátem počítá v programovém schématu pro rok 2003. Společně s vedením TS Ostrava je připravována profilace formátů Fakta a Klekánice. Pořad, který investigativní formou aktuálních reportáží reflektuje závažné politické, ekonomické a společenské případy a jevy v České republice a v zahraničí. Tento pořad dostal novou grafickou podobu včetně nového virtuálního studia, také se představila nová moderátorka Markéta Fialová. Pořad se nyní vysílá ve zkrácené stopáži 28 minut, což by mělo zvýšit jeho vnitřní dynamiku.

Černá bílá - deník

Zaměření: Moderovaný magazín pozitivního zaměření obsahuje reportáže servisního typu v rubrice Černé ovce, krátké reportáže a zajímavosti z domova i ze světa. Součástí jsou právní poradny, minireportáže pro různé minority, které se tak mohou dostávat do každodenního kontaktu s majoritou. Jde např. o sociální skupiny, handicapované občany, národnostní a rasové skupiny, sexuální minority atd. Odlišnost není vnímána jako něco zvláštního a nepatřičného, ale naopak jako samozřejmost. Zařazovány jsou testy, odlehčené zajímavosti, nejrůznější kuriozity a pochopitelně kulturní události.

Zhodnocení situace: Pořad stále patří k nejsledovanějším formátům v podvečerním čase na ČT2 k nejsledovanějším formátům a má schopnost se dále rozvíjet.

Současný stav a výhled: I přes výkyvy sledovanosti považuje vedení RP tento formát za perspektivní a probíhají jeho další dramaturgické a koncepční úpravy. Pořad byl přeformátován a v nové podobě se divákům představil 1. 7. 2002. Magazín s pozitivním zaměřením je reflexí obyčejného života obyčejných lidí. Pořad byl na počátku prázdnin inovován, dostal novou strukturu s tematickým členěním po jednotlivých dnech v týdnu. Díky tomu bylo možno rozšířit rubriku Černé ovce a věnovat jí jeden den v týdnu. Toto rozčlenění umožní v případě potřeby vyvést Černé ovce do jiného vysílacího času jako samostatný pořad. Od nového roku by mělo dojít ke spojení pořadů Černá bílá a Přesčas do pořadu jednoho, s možností využití předností obou formátů. Tímto spojením a zkrácením stopáže dojde též k racionalizaci personálního obsazení a k úspoře prostředků rozpočtu.

U nás v Evropě – čtrnáctideník

Zaměření: Cyklus koncipovaných reportáží o každodenním životě obyvatel EU.

Zhodnocení situace: Jeho protagonisty jsou „obyčejní“ lidé, které vždy spojuje příslušnost k určitému povolání nebo postavení. Jak se žije učitelům na základních školách, zdravotním sestřičkám nebo penzistům v EU vždy vyplyne ze srovnání tří představitelů stejné společenské skupiny ze tří různých zemí.

Současný stav a výhled: Vzhledem k aktuálnosti tématu vstupu České republiky do EU má tento programový formát prioritu ve vysílání ČT, a proto bude připravován, a to ve spolupráci s RZ, v rozšířené podobě jako týdeník v prodloužené stopáži 30 minut. Čas vysílání a zařazení do programu ČT1 nebo ČT2 bude upřesněno vedením programu ČT.

Na základě zkušenosti s přípravou letošního cyklu nabízíme podobu která zahrnuje také srovnání s Českou republikou. Přístupování k EU má na různé skupiny obyvatel různý dopad, který chceme mapovat u jednotlivých profesních a sociálních skupin, s tou výraznou změnou, že v reportáži srovnáme životní úroveň vždy jednoho českého protagonisty s jeho protějškem v EU. Na tuto reportáž by bezprostředně navazovalo studiová diskuse, ve které by se český protagonista reportáže mohl konfrontovat s lidmi odpovědnými za změny v oblasti, která se ho dotýká. Význam zpracovávání této agendy v duchu aktuální publicistiky je o to větší, že rok 2003 je podle prohlášení našich i evropských politiků posledním rokem před vstupem ČR do EU, ve kterém by měly být vyřešeny všechny sporné otázky a ve kterém by se ohledně vstupu mělo vyjádřit také obyvatelstvo ČR.

III. KONCEPČNÍ VÝHLED DO ROKU 2005

Popis hlavních cílů:

Cíl 1. Nově vymezit poslání aktuální publicistiky v rámci ČT jako veřejnoprávní instituce

Východiska

Nezastupitelná úloha veřejnoprávní instituce je respektovat pluralitu názorů a zájmů svých diváků, tedy různých věkových, vzdělanostních, majetkových i národnostních skupin. Veřejnoprávní televize tedy musí věnovat pozornost i minoritním skupinám společnosti a uspokojovat jejich zájmy i potřeby v oblasti televizního vysílání. Zároveň ale nemá minoritní zaměření povýšit na klíčové, protože i ostatní populace očekává, že budou respektovány její potřeby, neboť toto vysílání vlastně financuje. V pohledu minoritních skupin společnosti stratifikovaných podle různých hledisek (národnostních, náboženských, sociálních i věkových) by měla především napomáhat toleranci, zlepšování komunikace a vzájemnému poznávání.

Veřejnoprávní vysílání včetně publicistiky by proto mělo akcentovat spíše celkovou „občanskou“ identitu na bázi našeho směřování do spojené Evropy, než oddělenou politickou, náboženskou nebo kulturní dimenzi společenské reality. Z toho pramení i potřeba specializace, profilace jednotlivých programových celků, neboť nelze v rámci jednoho organizačního celku uspokojit všechny společenské skupiny diváků.

Z těchto premis vycházejí také následné koncepční úvahy nad směřováním redakce publicistiky.

Vize redakce publicistiky: Stát se redakcí s nejlepšími publicistickými pořady v programech všech televizí v ČR. Ve své podstatě to znamená dosáhnout:

zásadní míry ohlasu a citovanosti v diváckých i odborných kruzích s uznáním a oceněním profesionality
zvýšení atraktivity pořadů
reálného zvýšení sledovanosti
zvýšení diváckého ohlasu (+ i -)
zvýšení prestiže pořadu, včetně image autorů pořadů.

Cíl 2. Dokončení programové diferenciaci a formátování pořadů redakce

V delším časovém horizontu je potřeba nejen udržet stávající nosné pořady, ale zároveň je nutné soustředit pozornost na segment programových formátů, které zatím v nabídce ČT chybí. Jde především o pořady sloužící k vytváření a šíření svobodných názorů. Mimo jiné přicházejí v úvahu **tematické okruhy** :

důsledky vstupu do EU (+ i -)
minority
civilizační, etická a nábožensky orientovaná témata
minulost ovlivňuje naši současnost a budoucnost
zahraniční publicistika doplňující zahraniční zpravodajství
rozvoj občanské společnosti.

Navrhované pořady: Pro řadu uvedených tematických okruhů již existují v současnosti konkrétní programové návrhy.

Co jsme si, to jsme si: Diskusní pořad o naší cestě do Evropy, o národní hrdosti a identitě, o evropanství, a tom, co nás v jednotné Evropě čeká a co do této Evropy přineseme.

Vertikála: Aktuálně publicistický pořad na civilizační, etická a nábožensky orientovaná témata zasazující je do souvislostí, které zajímají širokou veřejnost. Loňské 11. září ukázalo, jak brutálně umějí vyhrážet problémy úzce spjaté s dialogem civilizací, střetem etických norem a vývojem náboženských systémů. Pořad se pokusí ukázat, jak komplikovaný a pestrý je to svět, o kterém mnoho nevíme.

Kříž: S podtitulem České osobnosti na kříži dějin aneb boření mýtů. Tento pořad by měl pátrat po osudovém okamžiku - životní křížovatce známé osobnosti, mající vliv na naši současnost a podívat se na tyto okamžiky z poněkud jiného, provokativnějšího úhlu, což by mělo odstartovat následnou diskusi odborníků a dalších lidí, kteří mají k danému problému co říci.

Zkuste to bez drátu – volal Cimrman z balónu na Marconiho: A v duchu tohoto zvolání by se měl pohybovat i publicistický magazín o aktivitách a rozvoji občanské společnosti. Podstatou tohoto pořadu je fakt, že lidé se odnaučují být voděni za ručičku „moudrými potentáty“ všech úrovní a chtějí se rozhodovat sami bez nich. Zkrátka zkoušejí to bez vodících drátů. Pořad bude mapovat činnost nejrůznějších spolků a sdružení napomáhajících rozvoji občanské společnosti.

Stalo se ve světě: Publicistický pořad podobného formátu jako Fakta, ale zaměřený na zahraniční události. Významné zahraniční události se většinou mihnou na obrazovce v podobě zpravodajské informace bez uvedení širších souvislostí. A právě to by si kladl za cíl tento pořad vznikající ve spolupráci se zahraniční redakcí.

Ex post: Pořad o událostech, které před časem budily značnou pozornost, ale které byly po čase zapomenuty, a tak se mnohdy ani veřejnost nedověděla, jak vlastně skončily. Pořad by se k těmto událostem vracel, připomněl jejich vznik a vývoj, ale především dodal to nejpodstatnější, a sice jejich konečné řešení. Měl by tak pomáhat vyvrátit pocit, který svým způsobem vytvářejí sama média, že žádný z mediálně prezentovaných případů nebyl doveden do konce.

Cíl 3. Efektivně využít a rozvíjet lidský potenciál redakce a zvyšovat profesionalitu pracovníků

Lidský potenciál je ve srovnatelných evropských veřejnoprávních organizacích jedním z klíčových prvků rozvoje. Podpora osobního rozvoje pracovníků redakce je stejně tak důležitá, jako vytvoření konkurenčního prostředí, které osobní rozvoj stimuluje. Musíme se více orientovat na klíčové osoby a podporovat jejich rozvoj a identifikaci s ČT. Vnitřní a přitom přirozenou konkurenci lze podporovat např. formou doposud nevyužívaného vypisování vnitřních programových tendrů na zadané formáty, včetně finančních grantů pro vítězné redakce i ad hoc týmy.

K pracovníkům redakce aktuální publicistiky ČT je třeba přistupovat co nejotevřeněji, tak, aby změny, které se jich budou dotýkat, necítili jako nebezpečí a ohrožení své existence, ale naopak, jako zvětšení prostoru svých možností a uplatnění. Na straně druhé není možné přijímat neustálou snahu řídit nebo spíš ovládat redakci zdola. Přirozené vzájemné respektování je možné pouze při respektování jednotlivých pracovních a řídicích úrovní.

Zahájili jsem proto „inventuru lidského potenciálu“ redakce s důrazem na úroveň kompetencí jednotlivých pracovníků. Provádíme důkladnou analýzu věkové, kvalifikační struktury a úrovně kompetencí zaměstnanců a zpětně odvodíme možnosti a slabiny stávajícího stavu. S přihlédnutím ke klíčovým cílům, ale i sociálním aspektům, pak v horizontu let 2003-2005 vytvoříme předpoklady pro cílený rozvoj pracovníků, popřípadě uskutečníme i personální změny, které umožní efektivnější realizaci těchto cílů.

Předpokládaný plán průběžného rozvoje:

Zdokonalení práce s mluveným slovem a českým jazykem. V září proběhnou první kurzy mluveného slova ve spolupráci s oddělením vzdělávání ČT.

Připravuje se seminář na téma filmová reportáž. Předpoklad limitovaný financemi je v říjnu 2002.

Účast vybraných redaktorů na odborném semináři na téma investigativní žurnalistika, který pořádá nadace Ferdinanda Peroutky v září 2002.

Realizace výjezdních workshopů zaměřených na vývoj nových formátů v souvislosti s výrobním úkolem pro rok 2003 na podzim 2002.

IV. EKONOMICKÉ LIMITY

Limitujícím faktorem tohoto plánu je ekonomická situace ČT, kvůli které se redakce publicistiky dostane na cca 60% výkonu, čemuž by mělo také odpovídat plánované snížení rozpočtu. Ředitelství výroby však navrhuje snížit RP rozpočet z letošních 44 723 000,-Kč na 20 000 000,-Kč, což je snížení o plných 65%. Za této situace však patrně nebude redakce publicistiky schopna naplnit veškeré své úkoly.

Vzhledem k probíhající zpřesňující diskusi s ředitelstvím programu o budoucím rozsahu aktuální publicistiky a o vysílacích časech, limitované navíc diskusí s ředitelstvím výroby o dalších finančních restrikcích, jen obtížně stanovujeme závaznou střednědobou koncepci publicistických pořadů. Dlouhodobá koncepce je pak pouze nástinem ideální situace.

5. REGIONY

I. Rozvoj regionálního vysílání ČT

Česká televize v roce **2002** velmi významně reaguje na zákonné požadavky a zároveň na vzrůstající diváckou poptávku po zpravodajství a aktuální publicistice z regionů. Po zavedení nového územněsprávního uspořádání České republiky (VÚSC) nastává proces ještě výraznější emancipace všech míst České republiky. Stoupá význam příhraničních oblastí při tvorbě vztahů se sousedními státy a zapojení do života euroregionů, zvláště v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie.

S nebyvalou naléhavostí si vyžádala krizová situace v průběhu srpnových ničivých povodní potřebu přesné, rychlé a obousměrné informovanosti. Česká televize pokryla zpravodajstvím celou oblast povodní. Zároveň se však ukázalo, že poměrně složité přesuny štábů do oblastí, kde nemáme silnější zpravodajské týmy a technické zázemí, potvrzují nutnost vybudovat v horizontu let **2003–2005** regionální TS, která budou vybavena kompatibilní technologií s pražskou redakcí. Zároveň bude nutné posílit reportérské týmy.

II. Rozsah regionálního vysílání:

V roce 2000 činil roční objem regionálního vysílání 145 hodin (23,8 min denně), v roce 2001 už 198 hodin (denní průměr 32,6 minut). V roce 2002 dosahuje denní průměr k dnešnímu dni dokonce 49,3 min.

Tento trend byl dosud daný především nárůstem objemu vysílání **Večerníků**, resp. **Reportu** v tzv. trhacích časech (stopáž 20') a **Regiony** v Dobrém ránu na ČT1 (stopáž 5'). Zřetelně ho od září 2002 zvyšuje pravidelný sobotní zpravodajský **Týden v regionech** (stopáž 25'). Připravuje se dále nedělní **publicistický regionální týdeník** (stopáž 25'). Po zahájení vysílání dojde k dalšímu nárůstu trhacích časů a ČT v tomto směru naplní zákonný limit. Na publicistický týdeník bylo vypsáno výběrové řízení pro externí nezávislé regionální televizní producenty. ČT po definitivním vyhodnocení výběrového řízení rozhodne o dalším organizačním zajištění a programové dramaturgii a do konce roku 2002 zahájí vysílání publicistického regionálního týdeníku.

Značný zájem diváci projevují o regionálně vysílané Večerníky (ČT1, pondělí až pátek kolem 18 hodin). V dlouhodobém průměru (1. 1. 2001 – 17. 9. 2002) je vyhledává 665 tisíc (tj. 7,9 %) dospělých, což představuje cca 36 z každé stovky starších patnácti let v danou dobu u televizorů. Diváků relativně přibývá s rostoucím věkem. Z hlediska vzdělání se publikum rekrutuje hlavně z řad dospělých se vzděláním základním (157 tisíc, tj. 9,7 %) a středním (203 tisíce, tj. 7,7 %), nicméně 55 tisíc (tj. 7,7 %) vysokoškolsky graduovaných, kteří Večerníky vyhledávají, znamená preference tomuto pořadu před ostatní programovou nabídkou ve výši cca 51 %.

Nárůst objemu regionálního vysílání, doprovázený zájmem diváků, však zároveň znamená nárůst finančních prostředků nutných pro výrobu relací ve třech studiích zároveň. Např. jenom náklady na výrobu nového zpravodajského regionálního pořadu

v sobotním čase jsou pro tento rok 1.105.000,-Kč EN a 680.000,-Kč IN pro jedno TS (17 dílů). Pro 3 TS (Praha, Brno, Ostrava) jsou to 3.315.000,-Kč v EN a 2.040.000,-Kč v IN. Podobně náklady na výrobu regionálního magazínu externím dodavatelem v nedělním čase cca od října 2002 (bez znalostí výsledků výběrového řízení) by představovaly pro tento rok 1.540.000,-Kč pro jedno TS (14 dílů). Celkem (Praha, Brno, Ostrava) jsou to 4.620.000,-Kč.

III. Vývoj

ČT stojí před úkolem vybudovat v příštích letech plně funkční TS ve všech krajích, resp. vyšších územních samosprávních celcích. Základem budou dosavadní krajské redakce, které dnes fungují na úrovni jednotlivých štábů. Při jejich zřizování bude v míře nejvyšší využíváno zkušeností stávajících TS v jejichž dosavadních teritoriích budou instalována nová regionální studia a začnou rozvíjet svou činnost. Důrazně budou využívány zkušenosti TS Brno a TS Ostrava. Práce nových TS musí být co nejrychleji využívána nejen v místě působnosti, ale i v celostátním vysílání. Jejich úkolem nebude jen zpravodajství s uplatněním v trhacích časech, budou spolupracovat m.j. na publicistických pořadech např. Fakta a Klekánice, budou přispívat do kulturních magazínů a uplatní se i ve sportovním zpravodajství a sportovní publicistice.

Připravujeme programovou koordinaci trhacích časů a definujeme základní kvalitativní normy. V kompetenci ČT chceme mít i nadále dramaturgický dohled nad přípravou programů dodávaných nezávislymi producenty. Nároky na programovou kvalitu a ekonomiku výroby budou vyžadovat dodržování jasných pravidel při dodržování natáčecích plánů a uvážlivý přístup při výběru témat. Proto se od konce r. 2002, resp. v průběhu roku 2003 předpokládá postupné zapojení vedoucích vydání regionálních studií do procesu výroby celostátního vysílání.

Personální situace regionálních TS je součástí vnitřního auditu zaměstnanců stávajících krajských redakcí ČT, včetně externích spolupracovníků. Základem TS bude minimálně dvoučlenná redakce se základním vybavením pro tvorbu zpravodajství. Aproximativní odhad nákladů pro rok 2003 na zřízení regionálních TS:

Celková investice do identického vybavení jako je současný stav v dvoučlenné regionální redakci v Kraji Vysočina (sídlo Jihlava) bez nabíracích serverů je pro 13 zbylých krajů **21.550.100,-Kč** bez DPH. Navrhujeme rozložit investici maximálně v průběhu jednoho roku (**2003**).

Celková investice na nákup tří nabíracích stanic (TS Praha, TS Brno a TS Ostrava) je **2.070.000,-Kč** bez DPH. Navrhujeme rozložit investici maximálně v průběhu jednoho roku (**2003**).

Předpokládané náklady na provoz TS Regiony: celkové náklady na roční provoz 14 takto vybavených regionálních redakcí včetně mezd jsou **39.144.000,-Kč** bez DPH.

IV. Hlavní úkoly pro rok 2003–2005:

Budování samostatných regionálních studií ČT a iniciování jejich organizačního a technologického rozvoje a propojení. Transformace krajských redakcí České televize je nejreálnější variantou vzniku regionálních TS. Výhodou ČT při uvažování o tak významné investici je detailní znalost konkrétních podmínek v jednotlivých krajích. Nepředpokládáme nutnost vytvářet ve všech krajích stejně početné štáby.

Vznik zákonem požadované sítě regionálních studií bude výraznou položkou rozpočtu ČT už v roce 2003. Z důvodu minimalizace nákladů na provoz regionálních TS vedeme předběžná jednání o možné spolupráci s Českým rozhlasem s výhledem od roku 2003. ČRo má svoji síť regionálních studií prakticky v provozu. Existují možnosti např. společného pronájmu budov, využívání technologií, pracovních týmů apod.

Posílení spoluodpovědnosti regionálních studií za regionální i celostátní vysílání regionálního zpravodajství a publicistiky a celoplošných formátů s regionální tematikou a jejich spoluúčast na dramaturgii a řízení zpravodajství.

Další rozvoj spolupráce s regionálními producenty a rozšíření jejich využití v dalších programových celcích, resp. formátech.

6. REDAKCE SPORTU

I. Úvod

Sportovní redakce patří k tradičním oporám České televize. Minulá léta potvrdila, že co do rozsahu a kvality sportovního vysílání nemá ČT u nás konkurenci. V roce 2001 RS odvysílala cca 1200 hodin, v roce 2002 vzhledem k vrcholným akcím typu ZOH v Salt Lake City a MS v kopané má ve svém výrobním úkolu povinnost vyprodukovat 1500 hodin. Tento dramatický nárůst vysílání i tlak nabídky vysílacích práv přináší nutně otázku, jak nadále řešit koncepci rozvoje sportovního vysílání.

Televize veřejné služby má povinnost ve svém sportovním vysílání nabídnout divákům co nejširší spektrum pořadů, které mapují sportovní a tělovýchovné dění u nás i v zahraničí. Vysílání řady vrcholných událostí typu olympijských her a světových šampionátů jí dokonce ukládá zákon. V současné době už ale není možné nadále zvyšovat objem sportovního vysílání. Je tedy nezbytné v příštím období hledat nové směry a jednoznačně vymezit priority.

V perspektivě příštích pěti let stojí před RS dva hlavní úkoly:

1/ Připravit se na mimořádně náročný rok 2004, v němž musí RS mimo své běžné povinnosti zajistit tři významné akce: **MS v ledním hokeji v Praze a Ostravě** (24. 4. - 9. 5.), dále **ME v kopané v Portugalsku** (12. 6. - 6. 7.) a **hry letní olympiády v Aténách** (13. 8. - 29. 8.). Zvládnutí tohoto úkolu předpokládá vytvořit redakční i realizační zázemí schopné zvládnout tuto maximální zátěž. Tedy kontinuálně připravovat nejen komentátory, ale i vybrané výrobní týmy už v průběhu roku 2003.

2/ Připravit koncepci programového, legislativního, personálního a ekonomického řešení nárůstu sportovního vysílání, které by vzhledem k předpokládanému příchodu éry digitalizace vedlo ke vzniku samostatného sportovního kanálu v rámci ČT. Bez jeho realizace se v budoucnu ocitne RS v roli obtížného partnera pro ostatní program ČT. Nárůst požadavků na sportovní vysílání bude přibývat a ostatní redakce ČT s ním určitě nebudou souhlasit. Sport v ČT bude v krátké budoucnosti potřebovat mnohem více prostoru než má dnes, a proto je nutné začít pracovat na kanálu ČT SPORT. Zároveň s přípravou organizačního a programového zajištění je nutné najít i odpovídající řešení, jak tuto službu zajistit při současném modelu financování ČT.

II. Sportovní zpravodajství

Česká televize vysílá své sportovní zpravodajství již více než 46 let pod názvem Branky, Body, Vteřiny. Během této doby se pořad stále vyvíjel nejen po stránce formální (vysílací čas, stopáž, znělky, grafika apod.), ale také obsahové, když se jeho tvůrci snažili zachytit moderní zpravodajské trendy a nabídnout divákům takové informace, které v kontextu doby a životního stylu potřebují a vyžadují.

Redakce sportu ČT klade při přípravě a vysílání sportovního zpravodajství důraz především na tyto priority:

1) **aktuálnost**: je potřeba přinášet informace co nejrychleji, zvláště v současné době, kdy vznikla celá řada médií schopných dodávat informace pružněji než pravidelné televizní relace (především internet, teletext, zpravodajské rozhlasové stanice); v této

souvislosti nastává potřeba většího propojení sportovního zpravodajství s klasickým politicko-ekonomicko-kulturním, ve kterém se dosud se sportem nepočítá, ideální by byla podobná provázanost jako ve vysílání Dobrého rána.

2) **objektivita:** je nezbytně nutné přinášet vyvážené informace, což neznamena vyhýbat se hodnocení, ovšem to by mělo vycházet z předem daných objektivních kritérií, která nikomu úmyslně nestranní. V případě kontroverzních témat je zcela nutné dát rovnoměrný prostor všem stranám a omezit na minimum televizní komentář.

3) **ověřená fakta:** je smyslem a také předností veřejnoprávního zpravodajství zaměřit se především na fakta a nevěnovat se domněnkám a bulvárním rádoby senzacím; podobné vysílání může možná působit poněkud stroze, což je třeba vyvážit kvalitou zpracování a pestrostí nabídky informací.

Redakce sportu ČT chce i nadále ve sportovním zpravodajství skloubit dva základní principy:

- 1) **princip veřejnoprávnosti**
- 2) **princip sledovanosti**

Oba tyto principy musejí fungovat ve vzájemném souladu. Pokud bychom preferovali pouze sledovanost, sklouzli bychom k více bulvárnímu stylu komerčních stanic, pokud bychom preferovali především veřejnoprávnost, znamenalo by to určité masový odliv diváků, což by pocítila celá Česká televize nejen kvůli úbytku reklamy, ale především poklesem prestiže. Proto je třeba připravovat takové vysílání, ve které by nechyběly žádné podstatné informace, ale zároveň bylo místo i pro zprávy veřejnoprávní, které v komerčních stanicích nenajdou prostor.

Naším základním úkolem je tedy pokusit se ideálním způsobem skloubit informace pro majoritu i minority, a to v poměru odpovídajícím významu a postavení konkrétních sportovních odvětví, akcí a osobností v kontextu českého, ale také světového sportovního hnutí.

Proto i nadále budeme ve zpravodajství preferovat sporty, které mají v našem regionu nejvíce příznivců a které disponují i největší členskou základnou. Jedná se v první skupině o **fotbal a hokej**, ve druhé skupině o **atletiku, lyžování, plavání, tenis, stolní tenis** a trojici největších halových kolektivních sportů – **volejbal, házenou a basketbal**. Ve třetí skupině jsou pak většinou ostatní **olympijské sporty**, i když mnohé z nich jsou v našich krajích jen velmi okrajové, a i k tomu je potřeba přihlídnout.

V našem zpravodajství samozřejmě dostanou prostor i menší sporty. Dokonce se nezdráháme dát jistý prostor i těm úplně nejmenším, často až obskurním. Budeme preferovat Mistrovství republiky a akce světového významu na našem území, v případě akcí mimo naše území určitě budeme informovat o výrazném úspěchu našeho sportovce. Nebudeme žádné sporty diskriminovat, ale jejich zastoupení musí být proporční podle výše zmíněných kritérií.

K prioritám v našem zpravodajství budou určitě i nadále patřit špičkové sporty, přesto nehodláme zapomenout na odvětví, která mají své místo především na veřejnoprávní obrazovce. Jedná se například o sport zdravotně postižených,

mládežnický sport, masový a rekreační sport, např. **sokolská cvičení, dětské sportovní dny, akce Sport proti drogám, běh Terryho Foxe** apod.

Dlouhodobou mezerou byla i málo využívaná spolupráce s oblastními studii v TS Brno a TS Ostrava. Nově zahájenou komunikaci poněkud komplikuje organizační schéma těchto studií. Šéfredaktor RS Ostrava je postaven na stejnou úroveň jako šéfredaktor RS v Praze. V případě Brna není vůbec zřízena samostatná RS a jediný sportovní redaktor spadá pod RZ TS Brno, v jejímž rámci naráží neustále na nedostatek výrobních kapacit, především štábů. RS Praha pak může jen obtížně koordinovat spolupráci s kolegy v Brně a Ostravě. Přesto však byly učiněny první kroky ke zlepšení komunikace.

Z technického hlediska vidí RS několik možností, jak zlepšit kvalitu a aktuálnost svého zpravodajství. Jedná se především o možnost rychlého přenášení informací do pražského centra, neboť výlučnost sportovních událostí je mimo jiné i v tom, že se konají zpravidla v podvečerním a večerním čase. Je zde tedy požadavek na okamžité přenesení a zpracování obrazového a zvukového materiálu. V tomto ohledu by pomohlo vybudování dalších pevných zařízení na přenos signálu z místa konání do Prahy, tzv. „trasovacích bodů“, a také možnost častějšího využívání mobilního zařízení, tzv. ASG vozu, jako moderní formy okamžitého přenosu informace divákovi. Potřebné technologie budou opět limitovány finanční situací, nicméně jsou nezbytnou podmínkou dalšího zlepšování zpravodajství po stránce obsahové, zároveň však přispívají i ke zlepšení tváře televizního zpravodajství.

Redakce sportu hodlá i nadále pracovat na zlepšování samotného obsahu sportovního zpravodajství. Chceme se zaměřit na již deklarovanou „hlavní reportáž dne“, analyticky rozebranou z několika úhlů, ovšem nikoli za každou cenu, vždy musí jít o skutečně závažnou událost, která se stala, a o které divák požaduje zevrubnější informace. Chceme ještě více diferencovat stopáže jednotlivých příspěvků od dlouhých reportáží, často i o více příspěvcích, až po flešovitě zprávy, které je možné řadit do bloků. S tím souvisí i zamýšlená tvorba předělů oddělujících příspěvky navzájem nesourodých žánrů, vylepšení grafiky a práce s výsledkovými tabulkami. Už delší dobu probíhá diskuse o vhodnosti zařazování těchto tabulek do BBV, když má divák možnost tyto záležitosti najít na internetu či teletextu. Vzhledem ke snaze zajistit divákům kompletní servis jsme přesvědčeni, že tyto tabulky mají ve vysílání své místo v takovém rozsahu, v jakém jsou dnes prezentovány: dvě nejvyšší soutěže ve fotbalu a hokeji, nejvyšší soutěže ve volejbalu, házené a basketbalu. Nechceme však ani v této oblasti ustrnout a budeme kontinuálně vylepšovat tvář i řazení těchto tabulek, aby divák dostal požadované informace v maximálně přístupné a vnímatelné podobě.

III. Přímé přenosy a záznamy

Programová perspektiva v období 2003-2006

Pro přehlednost uvádíme další důležité události do r. 2006, které buď již smluvně zajištěny, anebo o ně usilujeme.

V roce 2003 není ve sportovním kalendáři akce typu OH nebo fotbalového MS či ME. Prioritami zůstávají nadále dlouhodobá hokejová smlouva zahrnující pravidelné přenosy z **domácí extraligy** (se zvýrazněným obdobím **play-off**), turnaje **Euro**

Hockey Tour a dále smluvně potvrzené **MS v ledním hokeji 2003** ve Finsku od 26. 4. do 11. 5. s doplněním přenosů původními materiály a vstupy s využitím SNG ČT na místě a denními zpravodajskými souhrny ze všech utkání.

Hlavním partnerem fotbalového svazu je STES a tedy TV Nova - fotbalová liga je tedy z pohledu ČT ve zpravodajství včetně nedělního pořadu **Dohráno**. Právě tento typ pořadu svou kvalitou, aktuálností a diváckým záběrem důrazně požaduje posun ve vysílacím čase blíže k 22. hodině (nejlépe ve 22.10). V tomto směru je nutné vést další jednání.

Přenosově je do květnového finále smluvně zajištěna pro úterní summary a středeční přenosy **Liga mistrů**. O smlouvě na období podzim 2003 až jaro 2006 se komplikovaně jedná a snad se situace vyjasní ještě do konce kalendářního roku. Fotbalovými dominantami by dále měly být přenosy z utkání české reprezentace v **kvalifikaci ME** v zahraničí (potvrzeno Bělorusko, v jednání Nizozemsko a Rakousko), dále zápasy českých klubů v **Poháru UEFA a kvalifikace LM i finále Poháru UEFA** (21. 5 - zajištěno podílnictvím na smlouvě EBU-UEFA).

Dominantními akcemi světového sportu budou nesporně atletické světové šampionáty (březen 2003 **halové MS v Birminghamu**, **MS v atletice srpen Paříž** - smlouva EBU/IAAF) i nově koncipované **finále atletické GP (Monte Carlo** - smlouva EBU/IAAF). Domácí atletická sezóna by měla mít opět vrcholy v mítincích **Zlatá tretra** a **Memoriál J.Odložila**, uvažuje se však i o zrodu podniku **Grand Prix** v Praze s termínem v září bezprostředně před monackým finále. V jednání jsou stále možnosti pokračování přenosů ze seriálu **Golden League**.

Smluvně jsou už podchycena obě **lyžařská MS 2003** (únor - alpské St.Moritz a severské Val di Fiemme) Z lyžařských SP budou na území ČR skoky (leden - Liberec), běh (leden - Nové Město) a poprvé **finále SP ve skoku v lyžařské akrobacii** (březen - Špindlerův Mlýn). Pro podzim je další velkou premiérou první závod SP v alpském lyžování na území ČR (prosinec - Špindlerův Mlýn) a v roce 2003 lze uvažovat ještě buď o skocích na lyžích nebo o severské kombinaci. O datech rozhodne kalendářní kongres v červnu 2003. Ze zahraničí je smluvně zajištěn proslulý závod **Hahnekamm v Kitzbühelu** a jedná se znovu o tradičním **Turné 4 můstků**. Po olympijském prvenství A.Valenty by rovněž nemělo chybět **MS skiakrobatů** v Deer Valley. Jedná se o smlouvách na další vrcholy sportovního kalendáře, jako jsou cyklistická **Tour de France**, **MS v rallye 2003** atd.

Krasobruslařské šampionáty jsou smluvně zajištěny v rámci kontinentální smlouvy EBU-ISU. ČT tak má přístup k oběma seniorským soutěžím (ME Malmö, MS Washington).

Domácí výroba - rok 2003: Česká televize má však rovněž dosti náročnou povinnost být **hostbroadcasterem MS juniorů** v Ostravě (24/02-01/03). Dalšími velkými akcemi na území ČR bude pražské zasedání MOV s volbou dějiště ZOH 2010 (01-05/07), **ME střelců** v Plzni a Brně (červenec) a tradiční přenosové akce ČT **Pražský mezinárodní maraton**, **Zlatá přilba či Velká pardubická**. V plánu je znovu květnový cyklistický **Závod míru**, při němž ČT spolupracuje s partnery z Polska a Německa. Jde o podnik druhé kategorie UCI - vyšší koeficient mají pouze Giro d'Italia, Tour de France a Vuelta de España. Tenisový **Davis Cup** mužů i **Fed Cup** žen budou

rozlosovány v říjnu, v jednání jsou kontrakty EBU ohledně **MS cyklokrosařů** (únor) a **MS ve vodním slalomu** (září), pokračovat by měly oblíbené souhrny z **MS v rally** i přenos z domácího dílu **MS v motokrosu**. Další operativa by měla zákonitě znovu vycházet z priorit úspěšnosti českých reprezentantů. Pravidelné nedělní Studio sport musí projít a také prochází zásadní změnou. Mělo by se přibližovat k aktuálnímu dění – ideál je jakási podoba, která by plnila název – S kamerou za nedělním sportem.

V publicistice pokračuje cyklus představení velkých postav české sportovní historie **Sláva vítězům**, pořady **Timeout i Paddock** a výroba aktuálních reportáží mapujících spektrum sportovního dění s předpokládanými vysíláním v rámci Studia sport a v přestávkách sportovních přenosů.

Při realizaci těchto titulů je nutné provést důsledný audit, protože mnohé z nich jsou plýtváním peněz. Sláva vítězům je realizována v zakázce za neobvyklou a navíc jednotnou cenu 193 615 Kč za díl, což je důvod, proč jsme přistoupili k žádosti o kontrolu a právní prošetření kdo a proč zadával výrobu za těchto podmínek mimo ČT, kdo schvaloval rozpočet, jednotný pro všechny díly s fakturovanými položkami, které neodpovídají skutečnosti atd.

Stejně důsledně je nutné přikročit ke kontrole rozpočtů i vyúčtování přímých přenosů, zvláště ve směru najímání cizích služeb. I zde je několik otázek, které jsou však mnohdy shodné s předchozími. Stejně tak je nutné přehodnotit sponzorování jednotlivých akcí, provést kontrolu smluv.

Bez podobného auditu není možné vypracovat solidní koncepci těchto oblastí.

Rok 2004: Jde o nesmírně náročný rok se třemi absolutními prioritami - **MS v ledním hokeji** (24/04-09/05 Praha a Ostrava), **ME ve fotbale** (12/06-06/07 Portugalsko) a **OH 2004 v Aténách**. Práva na všechny akce jsou zajištěna, pro MSLH je opět nezbytné splnit závazné podmínky výroby signálu. Šampionát by měl být mapován přenosy s využitím studií ČT na stadiónech i denním souhrnným pořadem.

V případě účasti fotbalistů ČR na ME by rovněž v Portugalsku měl doprovázet komentátory reportážní tým věnující se české reprezentaci, jejím soupeřům i celkové atmosféře šampionátu.

Pro OH 2004 by měl platit model „**Olympijského studia**“, v němž by pražské průvodce měly být schopné doplnit vstupy prostřednictvím SNG ČT přímo z Atén - předpokladem je znovu maximální využití nabízených přenosů a vytvoření komplexního programu po celou dobu trvání her.

Smluvně jsou podchyceny pro rok 2004 HMS v atletice (březen Budapešť), finále GP IAAF (září Monte Carlo), MS lety na lyžích (březen Planica), pokračuje ještě smlouva ohledně hokejové extraligy i turnajů Euro Hockey Tour.

Pevně věříme, že současná jednání umožní pokračovat v nabídce fotbalové Ligy mistrů a také představit ve vysílání ČT druhý z vrcholů hokejové sezóny 2004 - Světový pohár konající se v září za účasti všech hvězd NHL, o jehož specifikaci v současné době pokračují jednání mezi NHL a IIHF.

Mimořádná náročnost roku 2004 předpokládá vytvořit redakční i realizační zázemí schopné dlouhodobě zvládnout maximální zátěž - tedy připravovat nejen komentátory, ale i vytipované výrobní týmy už v průběhu roku 2003.

Navzdory nezbytným nákladům na zajištění prioritních akcí musí ČT předpokládat i nezbytnost trvalého naplňování svého veřejnoprávního poslání - bude to jeden z nejobtížnějších roků pro Redakci sportu i celou ČT, ale základní tvář sportovní obrazovky by i v období mimo MSLH, EURO 2004 a Hry XXVIII. olympiády měla být měla odpovídat tradičně stabilní kvalitě nabídky i zpracování.

Rok 2005: Smluvně jsou zajištěny **MS v ledním hokeji** (duben-květen Rakousko), **HME atletika** (březen Madrid), **MS v atletice** (srpen Helsinky) i **finále GP IAAF** (září Monte Carlo). V rámci EBU je před dojednáním podíl ČT na smlouvě o únorových lyžařských MS (alpské - Itálie, severské Německo). V případě úspěšnosti současného jednání by ještě po celý rok 2005 měla být zajištěna práva na fotbalovou Ligu mistrů, rozhodně by potom ČT měla pokračovat v zajištění hokejové extraligy i zápasů reprezentace. Na území ČR by se mělo kromě lyžařských Světových pohárů, atletických mítinků a maratonu a cyklistického Závodu míru s největší pravděpodobností uskutečnit MS ve vzpírání, další kandidatury jednotlivých svazů v průběhu roku 2003 nejsou vyloučeny.

Rok 2006: Také pro rok 2006 už jsou v držení ČT práva na dvě ze tří nejvýznamnějších akcí. **Zimní olympijské hry** v Itálii (10-26/02 Torino) i **MS ledním hokeji** (duben-květen Lotyšsko). Velice složitá jednání lze předpokládat ohledně práv na fotbalové MS v Německu - nákladnost této operace už předznamenalo MS 2002, ale stejně tak se projevila mimořádná citlivost veřejnosti na absenci přenosů v zemích, které podmínky Kirchových prodejců nepřijaly. Snad bude po pádu jeho impéria další intervence EBU úspěšná. Smlouvy EBU-IAAF a EBU-EAA dávají ČT vysílací práva na atletické HMS (březen - místo dosud neurčeno) a ME (srpen - Švédsko), Praha by v září tohoto opět sportovně velice nabitého roku měla hostit MS ve vodním slalomu, ale celkově je kalendář pro rok 2006 stále teprve ve výstavbě.

IV. Publicistická a dokumentární tvorba RS ČT 2002-2008

Sportovní publicistika RS ČT velmi významným způsobem napomáhá naplňovat veřejnoprávní rozměr vysílání České televize tím, že poskytuje prostor pro:

- prezentaci státní politiky v oblasti podpory sportu
- přiblížení zázemí a názorů nejlepších českých i světových sportovců a tím i napomáhání vytváření pozitivních vzorů

tzv. malé sporty, kterým by při absenci jejich mediální prezentace hrozil i úplný zánik

- sport handicapovaných
- informování o nabídce a možnostech sportovních aktivit jako drogové prevence

Pravidelné schematové publicistické pořady RS ČT:

(většina níže uvedených pořadů má plánované reprízy v jiných časech)

Sport ve světě, 35 minut, týdeník- pondělí 17.10 ČT2

Tradiční nemoderované zpravodajsko-publicistické ohlédnutí za nejdůležitějšími událostmi uplynulého víkendu se zvláštním zřetelem na výkony českých reprezentantů

Time out, 25 minut, sezónní týdeník - pondělí 19.15 ČT2

Nemoderovaný pořad věnovaný míčovým sportovním hrám doma i v zahraničí s medailónky vynikajících jednotlivců, sportovců i trenérů a zajímavostmi ze zákulisí

Paddock – dostihový víkend, 15 minut, sezónní týdeník – pondělí 19.40 ČT2

Nemoderovaný pořad věnovaný dostihovému sportu a dění kolem

Svět motorů, 41 minut, týdeník – úterý 19.15 ČT2

Nemoderovaný pořad věnovaný divácky populárnímu motoristickému sportu

Golf 2003, 15 minut, čtrnáctideník – čtvrtek 19.15 ČT2

Nemoderovaný pořad věnovaný golfovému sportu doma i v zahraničí

Paralympijský magazín, 25 minut, měsíčník – čtvrtek 19.30 ČT2

Nemoderovaný pořad o sportu handicapovaných s medailónky sportovců, poradnou lékaře atd.

Sport proti drogám (pracovní název), 25 minut, měsíčník – čtvrtek 19.30 ČT

Moderovaný pořad reportáží z kvalitních juniorských soutěží, medailónky úspěšných sportovců v dorosteneckém věku, možnosti sportovních aktivit pro neregistrované, informace o sportovních kempech a o nových, tzv. adrenalinových sportech. Vedení RS Praha vstoupilo v jednání s Ministerstvem zdravotnictví a školství a nabídlo jim spolupráci. Oba úřady ji slíbily. Koncepce a náplň tohoto pořadu se připravují, záměr je vysílat od ledna 2003.

Tradiční zpravodajsko publicistické pořady, které divák ČT už několik let očekává a vyžaduje – pravidelně to jsou Sport v roce, Ve zpětném zrcátku (motorismus), Olympiáda, Fotbal (MS nebo ME), Atletika (MS nebo ME) a MS v ledním hokeji. V případě hokeje, atletiky a fotbalu jsou jejich výroba a zařazení jsou závislé na termínech konání akcí a úspěchu reprezentantů ČR.

Dokumentární tvorba má v RS ČT svou tradici, na festivalu Sportfilm v Liberci jsme získali několikrát hlavní cenu. V zahraničí byly sportovní dokumenty RS ČT oceněny mj. na festivalech v Palermu, Santanderu a Lublani.

Pravidelné dokumentární pořady RS ČT:

Sláva vítězům, 15 minut, čtrnáctideník - pondělí 17.45 ČT2

Seriál portrétů nejvýznamnějších českých sportovců 20 století. Vysílá se od 14.5 2001, poslední 100. díl by se měl vysílat na jaře 2005

Vyrobeno v Krátkém filmu, 15 minut, čtrnáctideník – pondělí 17.45

Seriál archivních materiálů vysílaných ve spolupráci s KF se střídá se Slávou vítězů

Sportovní velvyslanci (pracovní název), 25 minut, měsíčník – čtvrtek 19.30 ČT2

Nemoderovaný pořad o vynikajících českých sportovcích – často mistrech cizích zemí (kopaná, hokej basketbal, volejbal, házená, cyklistika, motorismus), kteří jsou mnohdy známější více venku než ve vlastní zemi, záměr je vysílat od září 2003

Rodinné znamení – sport (pracovní název), 25 minut, měsíčník

Moderovaný pořad se sportovní osobností, která přibližuje sportovní i jiné okamžiky ze života takzvaných rodinných klanů známých a úspěšných sportovců, kde se vrcholovému sportu věnovali alespoň tři příbuzní. Koncepce a náplň tohoto pořadu se připravují, záměr je vysílat od září 2003

Nepravidelné dokumentární pořady ČT:

Olympijské naděje (pracovní název) – 25 minut

Tzv. sběrné dokumenty, které by sledovaly mimořádně české talentované sportovce do 20 let po celý olympijský cyklus až do jejich premiéry na olympijských hrách.

Pořad s velkou pravděpodobností sponzoringu se připravuje, záměr je začít výrobu v zimě roce 2003 a vysílat po ZOH 2006 v Turíně a po následných LOH 2008 v Pekingu.

7. STANDARDY

Harmonogram prací na interních standardech: Poté, co vyvstal úkol dopracovat Kodex ČT a poté, co bylo na základě zvažování dalších kroků rozhodnuto o pokračování prací nejprve uvnitř ČT, přijala Rada ČT návrh vedení ČT na následný sled kroků vedoucích k přijetí interních norem upravujících (slovy zákona) zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání.

Strategie: Předkládaný postup vychází ze záměru přijmout nejprve uvnitř ČT interní normu upravující celý rozsah problémů. Jedná se o sjednocení stávající roztržité regulace do jednoho komplexního dokumentu, který bude vydán formou Rozhodnutí generálního ředitele.

V dalším sledu pak bude za použití tohoto dokumentu dopracován návrh Kodexu ČT. Tento návrh je podkladem pro jednání mezi Radami ČT a Českého rozhlasu o možnosti kooperace při finálním předkládání kodexů obou institucí do Poslanecké sněmovny.

Poté proběhne finální schvalování Kodexu ČT na půdě Rady ČT. Jednotlivé fáze přípravy dokumentů počítají s účastí připomínkových míst.

8. PERSONALISTIKA

V úkolech, které dostal ředitel zpravodajství od generálního ředitele ČT a které vzala na vědomí i Rada ČT, která žádala jejich zpřesnění a rychlejší splnění, byl mimo jiné i úkol zajistit **výběrová řízení na pozice šéfredaktorů a šéfproducenta ŘZ**. Tento úkol byl jednoznačně a podle všech standardů splněn, stejně jako úkol zrušit stupeň zástupců šéfredaktorů a zástupce šéfproducenta.

Součástí proměny práce vedoucích na stupni řízení šéfredaktor a šéfproducent je detailní popis práce a úkoly s výhledem do roku 2003. Obecně mezi základní úkoly tohoto stupně řízení patří především příprava a realizace vnitřního personálního auditu, navržení a zahájení **resystemizace** redakce s cílem:

- a) Ve spolupráci s personálním oddělením, ředitelstvím financí a ředitelstvím výroby zajistit **audit pracovních míst**, včetně externích spolupracovníků, spolupodílet se na návrhu resystemizace a kategorizaci profesí ČT a příslušných mzdových zařazení. Podílet se na přípravě Kariérního řádu, aby došlo k posílení redakční a produkční části ředitelství zpravodajství při současném snížení celkového počtu pracovníků především v administrativní části. Navrhnout kategorizaci pracovních míst v závislosti na vzdělání, praxi, dosahovaných výsledcích (průběžné hodnocení) a dále kategorizaci mezd a jejich rozsahu v jednotlivých kategoriích. Průběžně zajistit zkvalitnění vzdělanostní struktury zaměstnanců redakce publicistiky.
- b) Zvýšit efektivitu využívání stálých zaměstnanců, především vedoucích vydání, moderátorů, reportérů a redaktorů s cílem minimalizovat náklady na interní a externí pracovníky a optimalizovat počty pracovníků v jednotlivých redakcích.
- c) V souladu s koncepcí činnosti ředitele zpravodajství stabilizovat situaci v redakci zpravodajství.

Předpoklady: **personální audit a zásadní reorganizace**, které zajistí tlak na vyšší výkony pracovníků a lepší organizaci práce; **restrukturalizace** s jasně stanovenými pracovními a diferencovanými kategoriemi. Nutný je i přechod na **kontraktační způsob zaměstnávání a změna způsobu odměňování** v návaznosti na poskytované výkony vázané na kvalitu služby veřejnosti a sledovanost.

Zásadní v oblasti personalistiky je **výuka jazyků, školení a stáže**. Zde však zásadně narážíme na finanční restriktce. Dílčí úspěchy odpovědných pracovišť ČT a využívání soukromých aktivit nebo náhodných nabídek není řešení situace.

V oblasti školení a stáží se např. nabízí rozšířená nabídka spolupráce s kooperující agenturou InnoVatio:

pomoci redaktorům a ostatním pracovníkům ŘZ přijmout standardy profesionální práce;

seznamovat redaktory se současným stavem a trendy v médiích veřejné služby a v žurnalistice obecně;

pomocí odborných stáží rozšířit přehled o postupech při výrobě, zpracování a řízení zpravodajství;

školení v oblastech objektivitu a nezávislosti politického zpravodajství;
příprava na rozhovor s politikem (obsah);

Agenda Setting a Agenda Cutting – pozor na manipulátory;

Lobbing PR a využívání informací z těchto zdrojů.

S výhledem do roku 2005 je nutné **revidovat směrnice upravující např. vzdělání** potřebné pro výkon práce redaktora, reportéra a moderátora. Za nutné považuji nastavit personální systém, který motivuje pracovníky zpravodajství k získání vysokoškolského vzdělání. Protože zde však v současné době pracuje díky benevolenci předchozího vedení ČT mnoho dnes už i zkušených pracovníků, je nutné nastavit tento proces s delším horizontem tak, aby se každý mohl přihlásit na vysokoškolské studium.

9. MONITORING A OBSAHOVÁ ANALÝZA

Úkolem pro vedoucí pracovníky ŘZ je kontinuálně spolupracovat prostřednictvím APA na zdokonalování metodologie a na využívání výsledků monitoringu a obsahové analýzy zpravodajství a publicistiky. Dále: zajistit účast zaměstnanců redakce na prezentacích a školení, včetně reflexe výsledků analýz a případných odborných panelů do zkvalitňování zpravodajství a publicistiky.

Česká televize zajistila pravidelnou obsahovou analýzu zpravodajských a publicistických pořadů na obou programech ČT. Záměrem je garantovat veřejnosti objektivní a vyvážené zpravodajství. Informace, které poskytujeme, musí umožnit divákům ČT utvořit si vlastní, nikým nemanipulovaný názor na stav a vývoj společnosti. Současně s tím analyzujeme i rozdíly mezi televizí veřejné služby a komerčními televizemi.

Analýzy nepovažuji za samoúčelnou hru statistických čísel. Běžná je dnes následná otevřená debata o výsledcích. Předpokládám postupnou profilaci pravidelných tematických panelů, včetně projekcí reportáží za účasti pracovníků ČT, významných publicistů, členů mediálních rad, mediálních odborníků, politiků, studentů a především veřejnosti.

Základními nástroji jsou:

- Kontrolovatelná metodologie pro kontinuální obsahovou analýzu.
- Ochrana nezávislosti vysílání ČT před vnějšími vlivy a tlaky.
- Transparentní způsob informování veřejnosti o vyváženosti zpravodajství a publicistiky a poskytnutí detailních analýz pro odborné diskuse, resp. diskusní panely.
- Průběžná kontrola a reflexe případných dlouhodobých trendů zpravodajství a publicistiky ve srovnání s domácími i zahraničními televizními společnostmi.
- Průběžné zkvalitňování a zpřesňování obsahové analýzy.